

ÅRSPLAN

FOR

MALMKLUMPEN BARNEHAGE SA
BARNEHAGEÅRET 2022/2023

1. INNLEDNING

Årsplan i Malmklumpen barnehage er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og **dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.**

Barnehageloven og Rammeplan for barnehage ligger til grunn for vår årsplan. Årsplanen viser hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette Rammeplanens formål og innhold.

2. BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Malmklumpen barnehage skal ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som vi skal ha fellesskapet i fokus. Barnehagen skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller og forebygge diskriminering og mobbing. Skulle dere oppleve at deres barn blir på noen måter mobbet i barnehagen, så må dere ta kontakt, slik at vi kan gripe fatt i det. Vi har null toleranse for mobbing. Det er lovpålagt at barnehagen skal ta tak og jobbe med saken, hvis barn blir krenket eller mobbet i barnehagen.

I Malmklumpen barnehage bygger vi de grunnleggende verdiene i kristen og humanetisk arv og tradisjon. Hvor vi har respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Personalet jobber kontinuerlig med barnehagens verdier, barne og læringssyn. Dette for å skape en felles forståelse, og for at barndommen til barna ikke skal bli tilfeldig.

Vår visjon er:

”De som trør ned dørstokken i Malmklumpen Barnehage skal få en god start på livet”

Ut i fra dette er vårt overordna mål for barna å gi dem:

”EN GOD START”

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Personalet jobber for å gi barna gode barndomsår i barnehagen som ikke er preget av tilfeldigheter, men som er preget av masse trygghet, omsorg, trivsel, humor, vennskap, lek og læring den tiden de er i barnehagen.

Personalet jobber for at alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn.

Vi gir rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer, og hjelper og veileder barna ut i fra deres forutsetninger.

Vi roser barna og ser dem for det de er, slik at de får utviklet et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner. Her har vi en fin balanse med å ”presse/dytte” litt på, slik at de skal kunne utfordre seg selv.

Barna blir møtt med empati og forståelse, og vi gir dem muligheten til at de skal videre utvikle egen empati og evne til tilgivelse. Dette gjennom samtaler som oppstår i her og nå situasjoner i løpet av barnehagehverdagen.

Når barna deltar i barnehagens felleskap får de muligheten til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Hos oss skal alle få ytre seg selv, bli hørt og få delta i felleskapet.

Personalet legger til rette for barnas egen kulturskaping. Dette gjøres gjennom temaarbeid, oppsøke ulike kulturelle arrangementer og feirer/markerer ulike tradisjoner som ligger til vår kultur. Vi formidle også andre kulturer som den samiske kulturen og de kulturene og landene barn og personale representerer.

Vi jobber hele tiden aktivt for å motvirke alle former for diskriminering og heller fremme nestekjærlighet.

3. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagen skal ivareta barns behov for OMSORG

Rammeplanen sier blant annet:

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.

Fra barnet starter i barnehagen legger vi til rette for å skape gode relasjoner til barnet og resten av familien. Vi møter alle barn med åpenhet, varme og interesse. Dette viser vi igjennom at vi er glade for å se barnet og uttrykker det verbalt eller gjennom en god handling, hver dag det kommer til barnehagen. Vi er opptatt av at barnet skal bli trygg på personalet.

Vi prøver så langt det er mulig at det skal til en hver tid være kjente personale som barnet tør ta kontakt med når det har behov for fysisk omsorg, det kan være trøst, en klem, et fang å sitte på, ei hand å holde i. Det legges også opp til ro og hvile for de barna som trenger det.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Hele personalet fra ledelsen og ned jobber kontinuerlig for at barna skal ha det trygt i barnehagen. Vi har et digitalt HMS system som er kjent for personalet, som det jobbes kontinuerlig med i hverdagen, avdelingsmøter, personalmøter, ledermøter og planleggingsdager.

Barna i Malmklumpen skal oppleve at det settes positive grenser. Vi er opptatt av at det ikke skal være for mange regler, men tydelige og få. Vi trenger for eksempel regler for hvordan vi skal være mot hverandre. Sammen med barna samtaler vi om hvordan vi skal være med hverandre og fokuserer på det vi ønsker mer av.

Vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre. Dette gjør vi gjennom samtale med barna i her og nå situasjoner hvor vi ofte må spille på følelsene å lære barna å lese de andres følelser. For eksempel: ”ser du at han Per blir lei seg når du sier at han ikke får leke sammen med dere”. Det å bli kjent med egne og andre følelser er viktig, og dette jobbes det med i her og nå situasjoner gjennom hele året.

Det er også viktig for oss med gode relasjoner mellom personal og foreldre, da det også er med på å skape god trivsel, tilhørighet og trygghet i barnehagen. Hvis dere foreldre har noe dere er misfornøyd med så ta det opp med barnehagen. Ikke signaliser deres misnøye slik at barna kan oppfatte det, for det skaper utrygge barn hvor læring kan bli hemmet.

Barnehagen skal ivareta barns behov for LEK

Rammeplanen sier blant annet:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig utvikling.

Siden leken har en sentral plass i barnehagekulturen legger vi i Malmklumpen opp til at det meste av læringen skjer gjennom lek. Det overlater vi ikke alene til barna, men det er gjennom beviste voksne som organiserer rom, lekemateriale og tid for lek. Personalet gir barna felles erfaringer som gir grunnlag for lek og utvikling av leketemaer. Fleksibel, variert og kreativ med tanke på innredning/romløsning/lekemateriell dette for å skape en lystbetont lekeverden.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Personalet jobber aktivt for at alle barna skal ta initiativ til lek, og ikke mins at alle barna kommer inn i leken.

Det forventes at personalet deltar aktivt i leken når det er nødvendig, det kan være for at et barn skal lære seg å leke, berike leken, lære nye ting med mer.

Det er viktig for oss at leken er lystbetont for barna, at leken sprer glede, læring og felles opplevelser som både barn - barn og barn - voksne deler. Ved å ha fokus på lekemiljøet, leken, tilstede værende og aktive voksne skaper man en felles arena der alle er inkludert og er en del av en gruppe.

Vi er opptatt av å dele barna i mindre lekegrupper, der vi blander kjønn og barn i ulik alder. Slik at barna lærer seg å samhandle med yngre, jevngamle og eldre barn.

Leken er potensielle for utrolig mye læring, så når barnet kommer hjem og sier at i dag har jeg bare lekt, da har de blant annet vært innom veldig mye læring som:

Fantasi, glede, kommunikasjon, felleskap, vente på tur, kreativitet, konfliktløsning, selvstendighet, omsorg, språk, vennskap, undring, sosial kompetanse, dele, finmotorikk, konsentrasjon, ordforråd, trygghet, samhandling, bruke sansene, omsorg, mestringfølelse, regler, samspill, ta ansvar, begrepsbygging, språktrening, grovmotorikk med mer.

"Mister du evnen til lek, da mister du livet"

Andre Bjerke

Barnehagen skal fremme DANNING

Rammeplanen sier blant annet:

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlaget for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap.

Danning har erstattet ordet oppdragelse i barnehagelovens formålsparagraf og rammeplan for barnehage.

Gjennom erfaring skaper barn et indre mentalt kart, og når de leker og samhandler med andre etableres en forståelse av sammenheng mellom erfaringene. Et godt kart gjør det lett å forstå ting, og derved legge ny info i kartet. Men kartet er ikke perfekt, for å bli funksjonelt må det stadig justeres. For å utvikle god tenkning trenger barn å bli utfordret med informasjon og erfaringer som ikke passer med det de kan fra før. Derved får de muligheter til å forstå nye sammenhenger og om nødvendig, justere sitt indre kart.

Barna må utfordres for å komme videre. De må lære å stille spørsmål til seg selv og andre. Det handler om å gi dem litt motstand – gjerne i samtaler – slik at de lærer å gi motstand.

Barna må lære å tenke selv. Oppdragelse har til hensikt å overføre kunnskaper, verdier og holdninger til barna som om de var blanke ark. Danning derimot, skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. **Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog – hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess.**

Vi jobber med å ha gode dannelsprosesser gjennom at voksne viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier.

Vår rolle er å være en god samtalepartner, samhandlingspartner og veileder, og ikke minst vite når man som voksen må være til stede. Vi er interessert i å høre hva barna har å si, og stille gode spørsmål. Vi møter barna på følelsene, forstår, bekrefter og hjelper/veileder de.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Vi mener at noe av det viktigste i dannelsingsprosessen er å gi barna god selvfølelse, og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre.

Noen viktige momenter i barns selvfølelse vi prøver å jobbe etter:

- Jeg kjenner meg selv - Jeg får bekreftet mine tanker og følelser.
- Jeg er viktig - Andre tar meg på alvor.
- Jeg er et godt menneske - Andre viser meg tillit.
- Jeg er viktig for fellesskapet - Jeg får mulighet til å bidra.
- Jeg er kompetent - Jeg får oppgaver jeg kan mestre.

Ved å møte barna på deres følelser dannes grunnlaget for god selvfølelse. Derfor må vi skape flest mulig situasjoner i barnehagehverdagen hvor barna trekker disse konklusjonene om seg selv.

Barnehagen skal fremme læring

Ramme planen sier blant annet:

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Vårt læringssyn

Barn og voksne er likeverdige, og alle mennesker har iboende muligheter til å utvikle seg i samspill med omgivelsene.

Malmklumpen barnehages læringssyn bygger på at læring skjer gjennom bruk av språk og deltakelse i sosial praksis. Personalet kan ikke overføre sin kunnskap direkte til barna, barna må selv bygge opp sin forståelse ved å være medvirkende og deltagende i egen læringsprosess. Personalet må legge til rette ut i fra barnas forutsetninger for læring.

Vi må ha et kompetent og reflekterende personale som er tilstede med barna, at de kan undre seg sammen med barna. Personalet vet at barna speiler seg i det vi gjør, så barna lærer i alle situasjoner på godt og vondt. Derfor er det viktig at personalet er i stand til å reflektere over egne handlinger, siden barna får med seg alt vi gjør og lærer ut av det.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Personalet legger til rette for at barna skal lære seg å bli mest mulig selvstendig ut i fra modenhet og alder.

Barna er naturlige nysgjerrige og må få lov til å hjelpe til.

Barnehagedagen er gjennomtenkt med tanke på å fremme læring, gjennom en god dagsrytme, hverdags situasjoner, turer, lek, aktiviteter, samlingsstund, temaarbeid med mer.

Vennskap og fellesskap

Rammeplanen sier blant annet:

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for felleskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.

Vi i Malmklumpen barnehage jobber med sosial kompetanse og vennskap gjennom hele barnehageåret. Vi har fokus på at alle barna skal føle seg betydningsfull og ha gode lekekamerater som beriker og gjør barnehagehverdagen spennende og artig.

Avdelingene jobber også med temaet følelser, hvor vi har som mål at barna skal lære seg å sette ord på egne følelser og kjenne igjen andre barns følelsesuttrykk. Det er viktig for oss at barna lærer seg hvordan man snakker og henvender seg til andre både barn og voksne. I tillegg til at vi har fokus på at barna selv skal ta initiativ til å kunne støtte og trøste andre hvis de ser at noen er lei seg eller ikke er inkludert i lek.

Hva er mobbing og krenkelser i barnehagen?

Mobbing i barnehagen foregår på flere måter blant annet ved at barn plages eller stenges ute fra lek. I barnehageloven brukes utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering som eksempler på krenkelser.

Forståelse og bruken av begrepene mobbing og krenkelser kan være ulike. Noen ganger er mobbing brukt som et eksempel på krenkelse, mens i andre tilfeller er mobbing og krenkelser likestilte begrep.

Mobbing mellom de små kan for eksempel være:

- Utestengning fra lek og aktiviteter
- Erting, bli ledd av eller kalt sårende ting
- Eiendeler blir ødelagt eller gjemt bort

Årsplan Malmklumpen Barnehage

- Slåing, lugging og dytting

Voksne kan også krenke barn med ord, handlinger, forskjellsbehandle eller utestenge.

Vi i Malmklumpen har nulltoleranse for mobbing og krenkelser. Det handler om at vi ikke skal godta krenkelser som utestengning, mobbing, vold diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen skal gripe inn når et barn utsettes for slike handlinger.

Nulltoleranse skal ikke forstås slik at barn for eksempel ikke skal ha konflikter, for konflikter er en del av livet. Nulltoleranse er knyttet til krenkelser, men det finnes ingen tydelig fasit på grenseoppgangen mellom krenkelser og konflikter. Det som kan synes som en konflikt i ett tilfelle, kan fremstå mer som en krenkelse i ett annet, fordi konteksten aldri er lik. Barn er ulike, og barns opplevelser kan være ulike selv om situasjonen fremstår som noenlunde lik.

Vi prøver å jobbe forebyggende mot mobbing og krenkelser. Vi velger å lage aktivitetsplaner på barn som vi blant annet ser er stille, leker alene, ødelegger leken, vandrere, utagerende, rigide eller andre ting vi må ta tak i. Dette for at vi prøver å hjelpe barna før det går så langt at det blir utsatt for mobbing eller krenkelser.

Aktivitetsplikt i barnehagen

I januar 2021 ble det innført tydelige regler som skal sikre at alle barn har det trykt og godt i barnehagen.

I §41 (barnehageloven) står det blant annet at alle som jobber i barnehagen har ansvar for å følge med på at barn har det bra. De har plikt til å gripe inn hvis et barn ikke har det trykt og godt i barnehagen.

I §42 (barnehageloven) er det innført aktivitetsplikt.

Hvis barnehagen oppdager at noen ikke har det bra, eller barnet selv eller foreldrene melder **fra**, skal personalet **undersøke saken** så fort som mulig. Det handler ikke om å finne bevis for eller mot, men å avdekke hva som er årsaken til at barnet ikke har det bra. Barnets følelser og opplevelser må tas på alvor. Det er utgangspunktet for å finne gode tiltak som kan bedre situasjonen. Barnehagen skal **lage en skriftlig plan** som beskriver hvilke problemer som skal

Årsplan Malmklumpen Barnehage

løses, hva barnehagen har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres og av hvem og når tiltakene skal evalueres.

Alle voksne både personal og foresatte har ansvar for å hindre at barn føler seg utenfor eller ikke har det bra.

Tips til foresatte:

- Engasjer deg og meld i fra dersom du oppdager mobbing blant barna.
- Bry deg om andres barn og inkluder dem i hverdagen. Hils, prat eller inviter med hjem.
- Snakk positivt om barnehagen, de ansatte og andres barn.
- Ha en god dialog med barnehagen og de ansatte, og ta opp ting direkte.
- Støtt barnet ditt i lek på kryss og tvers med de andre barna i barnehagen.
- Hold arrangementer for alle – og gå når du blir invitert.

Kommunikasjon og språk

Rammeplanen sier blant annet:

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.

Barn utvikler språk i samspill med andre barn og voksne. Hvis et barn mangler ord så er det lett for at barnet blir frustrert. Derfor har barna først og fremst behov for å sette ord på de nære ting. På den måten får de “organisert” sin verden og gjøre seg forstått. Her vil dagsrytmen (rutinesituasjonene) og spontane opplevelser være en arena for læring. Dette krever oppmerksomme voksne som kan følge opp og legge til rette for at barna skal få bruke språket aktivt.

Vi løfter barnelitteraturen frem med høytlesning, lydbøker og samtaler. En bok kan leses, fortelles med konkreter, lese bilder og lese tekster med gjentakende mønster osv. Personalet bruker bøkene sammen med barna på ulike måter.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Pedagogiske materiell som vi benytter i arbeidet med språk er Språkkista, Grep om begreper, Babblarna, Språksprell og Snakkepakken.

Språksprell - For de eldre barna er det også viktig å lære nye ord, begreper og uttrykk, men her blir det mer fokus på lydsiden av språket, oppbygning av setninger, og bruken av språket.

En gang i uken samles alle 4 – åringene til ei økt med Språksprell. Målet vårt med å jobbe med språksprell er å stimulere barns språklige, spesielt fonologiske bevissthet. Det legges til rette i aktivitetene at barna skal ha mulighet til å tilegne seg grunnleggende begreper samt utvikle sitt ordforråd. Språksprell består av ulike aktiviteter som for eksempel lytte ut lyder, finne rim ord og klappe stavelser/stavellesinndeling. I språksprellgruppa er det fokus på lek, glede, humor og medvirkning. Aktivitetene gir rom for samhandling barn imellom og mellom barn og voksne. Som igjen skaper grunnlaget for læring og utvikling av barnas sosiale kompetanse og språkutvikling.

Snakkepakken - er i hovedsak masse konkrete som vi bruker i fortellinger, eventyr, sagn, med bøker og sanger. Vi bruker også samisk snakkepakke for å formidle samisk kultur og sagn.

Babblarna – er en gjeng med fargerike karakterer som visuelt har hentet sine trekk fra geometriske figurer og grunnfarger. De seks figurene har ulike personlighetstrekk, for at alle barn skal kunne finne en å identifisere seg med. Babblarna snakker sitt eget språk, som er basert på stavelsene i navnene deres, for eksempel at Diddi snakker “diddisk” og “Daddask”

Hvorfor jobber vi med tema “Babblarna” i Malmklumpen barnehage -

- Legge til rette for et godt språkmiljø
- Stimulere samt utvikle barns tale - og språkferdigheter
- Skape felles fokus – en god forutsetning for å jobbe med inkludering i barnegruppa.
- De fargerike og artige figurene “Babblarna” engasjerer og motiverer barna.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

På avdeling Hjerteknusern er Babblarna et av årets fokusområder - en dag i uken har vi Språksamling med Babblarna. Vi ser, forteller og leser Babblarna bøker, vi jobber med konkretene, puzzlespill og vi leker med de ulike figurene. I tillegg har vi veggplakater/bilder, babblarna kostymer og babblarna kosedyr som er tilgjengelig på avdeling slik at det stimulerer til lek og språklige aktiviteter i barnehagehverdagen.

Ivareta samisk kulturformidling

Rammeplanen sier blant annet:

Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.

Uansett om det er samiske barn eller ikke skal vi i Malmklumpen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner. Da får barna kjennskap til samenes livsformer som bosetting, joik, brukskunst og klær. Det lages ulike mat på bål. Barna får høre samiske fortellinger, sagn og historier, hvor vi bruker oss selv, konkreter og Ipad.

Barnehagen har samisk flagg, lavvo og barnelavvoer, samisk snakkepakke, nordsamisk alfabet, nordsamiske bøker, puslespill og samiske dukker.

Personalet jobber for at alle barn kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.

4. BARNES MEDVIRKNING

Rammeplanen sier blant annet:

At barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Medvirkning er mer enn å bestemme selv. Medvirkning handler ikke bare om at barn skal få gjøre som de selv vil. Det handler også om å oppleve tilhørighet, være deltaker og ha innflytelse i barnegruppa. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Personalet skal være bevisst og oppmerksom på barnas ulike uttrykksformer og kunne tilrettelegge for barns medvirkning i barnehagehverdagen. Personalet benytter uformelle og formelle observasjoner i hverdagen til å legge videre pedagogiske og faglige planer og aktiviteter for barnegruppen og det enkelte barnet. Hos oss får barna blant annet medvirke og legge planer i lag med personalet når det gjelder turmål og hva vi skal gjøre på tur, div tema arbeid (hva fenger og opptar barna), hva som skal lages av formingsmateriell, innhold i samlingsstund og lignende. De eldste barna medvirker både verbalt der de selv kan fortelle hva de ønsker og har lyst til mens at de yngre barna forteller gjennom lek og handling, da er det viktig at personalet er tilstede og ser barnet og deres interesser og behov.

Dersom barn skal oppleve at det å gi uttrykk for tanker og meninger er meningsfullt må de:

- Oppleve anerkjennelse for egne tanker og meninger.
- Oppleve at egne tanker og meninger blir hørt.
- Oppleve at egne tanker og meninger har betydning for andre.

Gjennom medvirkning får barnet kompetanse i å samarbeide og samtidig iverksette sine behov. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter gode relasjoner og god kommunikasjon mellom barnet og de voksne. De voksne må være lyttende til barnet, både til barnets talespråk og kroppsspråk. Det viktigste er at de voksne prøver å forstå barnets følelsesuttrykk. Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt.

5. SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Rammeplanen sier blant annet:

Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Vårt mål med samarbeidet er å ivareta hva som er barns beste.

Foresatte i Malmklumpen barnehage skal føle seg velkommen, og de skal være trygge på å ha barna sine her hos oss. Det er av stor betydning for oss i barnehagen at det er et kontinuerlig, tillitsfullt og god samarbeid med foreldrene i barnehagen.

Samarbeidet skal være preget av god kommunikasjon og tillit. Foreldrene skal føle seg trygge på å komme med tilbakemeldinger til personalet, både med ros og konstruktiv kritikk. Et tett samarbeid er en nødvendighet for at barnehagen skal bli best mulig. Personal og foreldre kjenner barnet fra ulike arenaer og det er viktig at vi har god kommunikasjonsflyt, slik at vi kan forstå og møte barnet på best mulig måte. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Samarbeid og god kommunikasjon mellom foreldre og barnehage er noe begge parter er ansvarlige for å få til.

Det er viktig for oss at dere tar opp det som dere synes er vanskelig eller irriterer dere over, ellers kan vi ikke gjøre noe med det. Funn viser at foreldre, særlig mødre, er bekymret for å bli oppfattet av personalet som vanskelig og krevende foreldre, fordi de er redd for at det kan få negative konsekvenser for deres barn i barnehagen. Dette synes vi er trist, for vi ønsker kun det beste for barna og et godt samarbeid med dere foresatte.

Hvordan kan foreldre medvirke i barnehagen?

Samarbeid omkring deres barn med barnas individuelle behov i fokus. Delta aktivt på foreldremøter og arrangementer. Foreldresamtaler med dialog omkring barnet. Gi personalet god informasjon om hjemmesituasjon slik at barnehagen kan ivareta barnet på best måte hver dag.

Ulike samarbeidsformer vi har i Malmklumpen er blant annet:

Oppstartsamtale – en samtale hvor nye foreldre blir invitert til barnehagen før eller like etter at barnet er startet. Det er pedagogisk leder på avdelingen hvor barnet skal starte som gjennomfører samtalen. Her får foreldrene informasjon om barnehagen og foreldrene kan fortelle/informere om barnet sitt som skal begynne i Malmklumpen.

Foreldremøte – Har vi på høsten, og vi har flere hvis det skulle være behov. Her gir barnehagen nødvendig informasjon og vi jobber med det pedagogiske innholdet i barnehagen,

Årsplan Malmklumpen Barnehage

og vi legger opp til at foreldrene skal være aktiv deltagende i dette. For her er det en fin mulighet til å være med på å planlegge og påvirke det pedagogiske innholdet.

Foreldresamtaler – Det har vi en til to ganger i året, og fortløpende ut over dette hvis det er behov eller ønskelig med flere. I utgangspunktet er det pedagogisk leder eller ekstra pedagog som har denne samtalen med foreldrene. Her tas det opp barnets utvikling, trivsel og hvordan barnet har det i barnehage hverdagen.

Uformelle foreldresammenkomster – Det er blant annet Lucia feiring, sommeravslutning og felles dugnad.

Til Lucia frokost har vi ”kurv frokost”, det vil si at alle bidrar med litt.

Foreldreråd – Er alle foreldrene som har barn i Malmklumpen. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehage og foreldregruppen skaper godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg – I samarbeidsutvalget for Malmklumpen sitter 2 foresatte og 2 personal. Det skal være likt representert mellom personal og foresatte. Styrer i barnehagen lager innkalling til møter, deltar på møtene og skriver referat.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ mellom hjem og barnehage. De skal blant annet fastsette barnehagens årsplan.

Ut over dette skjer det viktigste samarbeidet i den daglige kontakten mellom foreldre og personalet i bringe –og hentesituasjonene.

Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling, derfor er det kjempeviktig med et godt samarbeide.

6. OVERGANGER (-En del av livet)

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier blant annet:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Livet består av overganger. Fra barndom til ungdom til voksenliv. Vi beveger oss fra ett sted til et annet. Disse overgangene påvirker oss. De er slutten på noe og begynnelsen på noe annet. Overganger er med på å bygge vår identitet og gi oss opplevelser og erfaringer. Disse tar vi med oss videre i møte med verden og menneskene rundt oss.

I livets overganger kan vi bli både sårbare og usikre. Samtidig kan overganger gi oss ny kraft til å gå videre i livet vårt. Dette er viktig å vite noe om, fordi det ofte er knyttet mange følelser til endringer.

I løpet av barnehagetiden vil barna oppleve flere overganger. Hver dag kan barn kjenne på overgang mellom hjemmet og barnehagen. Det er av stor betydning at barn og foreldre opplever gode møter hver morgen og ettermiddag i barnehagen. At barnehagen tar i mot barna slik at de føler seg sett og velkommen i barnehagen, også er det viktig at når barna blir hentet av foresatte, at de foresatte viser glede over å se barnet sitt.

De første leveårene er svært viktige, og små barn har et stort behov for trygghet og gode relasjoner både hjemme og i barnehagen. Det å begynne i barnehagen er en stor overgang for små barn, og de trenger at foreldre og ansatte i barnehagen samarbeider om å gjøre overgangen god og trygg (drugli, 2020)

Tilvenning

Målet vårt med tilvenningen er at barn og foreldre skal oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Tilvenningsperioden er den tiden barnet og foreldrene trenger på å bli så trygge i barnehagen, slik at barnet etter hvert kan være alene over lengre tid i barnehagen. Barnet skal bli kjent med personalet, barna og omgivelsene. Foreldrene skal også bli kjent med og trygge på barnehagen og personalet. Den første tiden vil derfor være viktig for både barnet og foreldrene.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Barnets start i Malmklumpen er en viktig tid der de voksne har ekstra fokus på å la barnet få kontroll over sin nye hverdag. Barnet får en voksen som følger det litt ekstra den første tiden. Tilvenningstiden vil variere for det enkelte barn. Dette er noe personalet er gode på å se/observere, så det avtales individuelt mellom personal og foresatte om når tiden er inne for at foreldrene kan forlate, og når det er viktig at de er der. Det er også i en oppstartfase viktig at dagene til barnet ikke blir så lange.

Pedagogisk leder på avdelingen som barnet skal starte på inviterer til en samtale en tid før barnet starter eller rett etterpå. Her formidler pedagogisk leder informasjon om barnehagen og foreldrene får gitt nødvendig informasjon om barnet sitt.

Overganger innad i barnehagen

Når barnet starter på småbarnsavdeling (Hjerteknuseren), må barnet skifte avdeling en gang i løpet av tiden barnet går i barnehagen, da med overgang til BaloGjengen.

I Malmklumpen kjenner alle barna hverandre og de voksne som jobber her. Vi samarbeider mye avdelingene i mellom. Dette gjør vi ved at vi åpner døren imellom avdelingene på morgenen og på ettermiddagen, og ellers i løpet av dagen hvis det er ønskelig. Vi er også så heldige å ha mange felles lekerom hvor barna møtes på tvers og kan leke sammen. Barna møtes også i uterommet. Avdelingene er også gode på å samarbeide når vi har ulike

Årsplan Malmklumpen Barnehage

arrangementer og tradisjoner, som for eksempel nissefest, karneval, nyttårsball, sangstund med mer. Da er barna samlet til felles hygge.

Vårt mål er at overgangen til ny avdeling skal oppleves trygg og god for alle. Rundt påsketider begynner de barna som skal gå over til ny avdeling å spise litt frokost og lunsj på BaloGjengen, og de er med på enkelte turer sammen med de større barna. En voksen fra Hjerteknuseren følger barna når de er sammen med BaloGjengen.

Personalet er bevisste på å skape gode relasjoner til alle barna i barnehagen. Alle barna er alles ansvar. Dette kommer spesielt til uttrykk når vi er ute og på morgenen og ettermiddagen. For å gjøre overgangen best mulig for barna har pedagogiske lederne god dialog seg i mellom når det gjelder barnas behov.

Overgangen fra Hjerteknuseren til BaloGjengen skjer vanligvis i løpet av sommeren/høsten. Noen ganger på grunn av ledig kapasitet eller at barn trenger nye utfordringer, kan barn bli flyttet over på et tidligere tidspunkt. Men da er det med god dialog med de foresatte.

Vi opplever at de fleste barna er trygge i møte med overgang til ny avdeling, en ny tilvenningsperiode hvor foreldre deltar er derfor for de fleste unødvendig. Det er viktig med god kommunikasjon mellom barnehage og hjem, slik at overgangen blir til det beste for barnet.

Når barnet flytter fysisk over til BaloGjengen er barnet selv med på prosessen. De får hjelp til med å bære sine klær fra Hjerteknuseren til BaloGjengen.

Overgang mellom barnehage og skole

Rammeplanen sier blant annet:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole.

Det å være eldst i barnehagen opplever de fleste barna som noe spesielt, og det er store forventninger blant barna knyttet til det å være en del av FØRSKOLE KLUBBEN. De har eget opplegg som er forbeholdt dem, der innhold er ment å gjøre barna mer forberedt til

Årsplan Malmklumpen Barnehage

skolestart. Her jobber vi bevisst for at barna skal bli trygge i overgang mellom barnehage og skole.

Målet vårt er at de barna som skal begynne på skolen skal få muligheten til å glede seg til skolestart, og at vi legger til rette for at de har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen.

I løpet av det siste barnehageåret før skolestart har vi fokus på å stimulere barnas:

- **Relasjonell kompetanse** – samarbeid og selvhevdelse
- **Emosjonell kompetanse** – empati
- **Selvregulering** – selvkontroll og ansvarlighet

Hovedfokuset vårt er å skape trygghet i gruppa, fremme at vi alle er forskjellige og at det er en styrke. Det er viktig å erfare en indre trygghet, og en sterk selvfølelse, det er en verdifull ressurs i møtet med andre mennesker. Opplevelse av mestring, utvikling og anerkjennelse fra andre er med på å styrke barnas selvfølelse og er således veldig viktig i arbeidet med barna.

Vi oppfordrer barna til å ta ordet å fortelle, dele sine meninger med hverandre samtidig som de også må lære seg å lytte til det andre har å si. Vi jobber for å få selvstendige førskolebarn som klarer ting selv alt i fra påkledning, pakke sekken og ta vare på sine eiendeler og personlig hygiene ved do besøk. I praksis betyr det at vi oppfordrer barna til å prøve selv både når det gjelder å finne frem klær etter vær, kle på seg og ved å delta så mye som mulig i gjennomføring av praktiske gjøremål gjennom barnehagehverdagen.

Førskolebarna er som oftest språklig sterke og de benytter språket i utforskning og filosofering. Å møte barna i deres undring danner grunnlaget for gode samtaler og refleksjon. Dette igjen bidrar til økt læring og motivasjon.

Gjennom å skape felles opplevelser ønsker vi å knytte førskolebarna sammen som ei gruppe samtidig som man styrker enkeltindividet, slik at de senere står rustet til å knytte nye relasjoner i møte med skolen. En del av disse opplevelsene bidrar til at barna lærer å lytte og ta imot beskjeder individuelt og i gruppe. Her får de trening i å konsentrere seg og lærer noe om å lære. De lærer noe om hvordan de og deres handlinger påvirker andre. Vi lar barna gå inn i samarbeidsprosjekter slik at de ser hvordan enkeltindivider i en gruppe er avhengig av hverandre. Det er sammen vi kan utrette noe stort!

Årsplan Malmklumpen Barnehage

I løpet av mai/juni prøver vi å få til en overnattingstur for førskolebarna. I tillegg arrangeres det sommerfest i barnehagen for alle barna og foreldrene med avslutning for førskolebarna. De barn som slutter får en liten oppmerksomhet med minner fra tiden i Malmklumpen barnehage.

Barnehagen gir ikke informasjon om enkeltbarn til skolen uten samtykke fra foresatte. Nært samarbeid mellom barnehage og skole er særlig viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorg – eller opplæring.

7. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Rammeplanen sier blant annet:

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

For at barnehagen skal kunne oppfylle sitt samfunnsmandat og jobbe i tråd med rammeplanen er planleggingsdagene viktige. Rammeplanen sier blant annet at barnehagen som pedagogisk samfunnsinstitusjon må være rustet til å møte nye krav og utfordringer. Det krever en stadig utvikling av personalets kompetanse.

For å kunne oppfylle dette, kreves det dermed tid til samarbeid for personalet, i tillegg til at faglig påfyll er viktig for å gjøre barnehagehverdagene best mulig for alle barna.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Vi planlegger for at personalet skal ha grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk. Planleggingen bidrar til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

I barnehagen er barna tilstede gjennom hele arbeidstiden til personalet. Det betyr at det er ingen felles møter punkter der hele personalgruppen er samlet på dagtid/arbeidstiden.

Planleggingsdagene er derfor veldig viktige for felles diskusjoner, refleksjoner, informasjon, planlegging, evaluering og faglig påfyll.

Årsplan

Styrer som leder prosessen med å utarbeide en årsplan, hvor hele personalet er delaktig og vi oppfordrer foreldrene til å være med på å påvirke innholdet i årsplanen. Daglig dialog med foreldrene er også viktig hvor de kommer med innspill og spørsmål, som personalet tar med videre når vi utarbeider årsplanen. Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Vurdering

Barnehagens arbeid blir vurdert i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og årsplan.

Vi observerer og vurderer barnegruppas og det enkelte barns trivsel og utvikling fortløpende. På avdelingsmøtene går vi igjennom barns trivsel, og hvordan vi skal legge til rette for positiv utvikling. Dette gjøres for enkeltbarn og barnegruppa. Her er det viktig at foreldre tar opp med oss hvis det skulle være noe som ”plager” barnet eller at det viser tegn på mistrivsel.

Felles refleksjoner gjør vi på personalmøter, avdelingsmøter, ledermøter og planleggingsdager. Refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Her har vi også diskusjoner om formål, innhold, verdier og oppgaver. På denne måten lærer personalet å reflektere over egen praksis og bidrar til videre utvikling i barnehagen.

Vi prøver så godt det lar seg gjøre å være lydhør ovenfor barnas erfaringer og synspunkter, slik at det også kommer med i vurderingsarbeidet. Resultatene av vurderingene som vi gjør

Årsplan Malmklumpen Barnehage

legger grunnlaget for endringer i hverdagen, videre planlegging og tilrettelegging, og for arbeidet med neste års årsplan.

Dokumentasjon

Vi dokumenterer/synligjør gjennom daglig dialog/informasjon, bilder på veggene, bilder på lukket hjemmeside, og skriftlige månedsplaner, månedsrapport, daglige observasjoner og informasjon som sendes på mail til foresatte.

Barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier blant annet:

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

Alle barna i Malmklumpen skal oppleve og bli inkludert i fellesskapet. Vi tilrettelegge for at alle barn får delta i lek og andre aktiviteter sammen med andre barn og voksne.

Noen barn har behov for ekstra oppfølging utover det allmennpedagogiske tilbudet barnehagen kan gi. Er det behov for hjelp utenifra til kartlegging og observasjon av barnet, vil alltid foreldrene bli forespurt og må samtykke til det. Vårt utgangspunkt er alltid barnets beste, for å oppnå ønsket utvikling hos barnet.

Det er en av barnehagens oppgaver å se til at behov for ekstra oppfølging blir oppdaget, slik at hvert enkelt barn får et barnehagetilbud det har behov for.

8. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

De ansattes faglige og personlige kompetanse er barnehagens viktigste ressurs.

Personalets egenskaper og forståelse er også en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for danning, omsorg, lek, læring og sosial utjevning.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Målet vårt er en trygg barnehage med kvalifiserte og omsorgsfulle voksne. Vi skal skape en sosial arena for lek og læring som setter gode spor hos barna.

Et av våre sentrale arbeidsområder er å formidle grunnleggende verdier og holdninger.

Barnehagen har etter hvert opparbeidet seg et lekotek. Dette er et rom hvor vi har ulike leker. Vi bytter ut leker på avdelingene og de ulike lekerommene etter hvert, dette danner grunnlag for variert lek.

Vi jobber i små og store grupper, og vi jobber med enkeltbarn. Vi bruker, bøker Ipad, sanger, musikkinstrumenter, oss selv, samlingsstund, temaarbeid, naturen, uterommet, flanellograf, konkrete, ulike pedagogiske opplegg og masse mer til innlæring. En god del av de ulike arbeidsmåtene vi bruker kommer frem i progresjonsplanen som står under hvert fagområde.

Meste av læring og bearbeiding til barna skjer gjennom lek. Derfor vektlegger vi å være tilstedeværende voksne i uterommet, og når barna er på ulike rom inne å leker. Dette for å hjelpe de barna som trenger hjelp i leken. Vi gir barna mange varierte inntrykk, og vi gir dem rom for å uttrykke og bearbeide inntrykkene på forskjellige måter. Det kan være gjennom samtale, tegning, maling, konstruksjon med kitt med mer. Vi vektlegger og mener at mye av læringen skjer i alle "her og nå" situasjonene i hverdagen til barna. Der barna møter gode voksne som veileder, støtter og møter barna på deres følelser.

Barnehagens digitale praksis

Den digitale praksisen i Malmklumpen skal bidra til å støtte opp om barnas lærer prosesser. Hvor vi bruker for eksempel internett til å søke på ting vi har lyst til å finne ut av eller få mer kunnskap om. Når vi bruker digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Vi bruker det med omhu og det dominerer overhode ikke som arbeidsmåte, men er et fint hjelpemiddel. Vi bruker Ipad til å formidle ulike fortellinger med bilder og lyd til barna.

Barna i Malmklumpen får ikke bruke digitale verktøy til underholdning.

9. PROGRESJONSPLAN FOR ARBEID MED FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN

Malmklumpen har laget en progresjonsplan under hver fagområde, som beskriver hvordan barnehagen arbeider med fagområdene. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

Antall år i barnehagen før skolestart kan variere. Aktivitetene i barnehagen skal tilpasses de enkelte aldersgruppene.

I progresjonsplanen har vi i fem aldersgrupper. Aktivitetene eller tiltakene som presenteres for de minste barna vil ofte overføres til neste aldersgruppe med noe mer avansert innhold. Denne overføringen er ikke ført opp.

Kommunikasjon, språk og tekst

Tidlig og god språkstimulering er viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap og selv være avsender av budskapet. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Vi vil gi barna varierte erfaringer som er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er noe vi synes er nødvendig for å utvikle språket. Barna skal få høre og bli kjent med rim, regler, sanger og ulike bøker.

PROGRESJONSPLAN:

1 – 2 ÅR

- ✓ Kommunisere masse med barna, og bruke språket aktivt på alt vi gjør i hverdagen.
- ✓ Voksne som er tilgjengelig og tilstede for å tolke barnas signaler og behov, og sette ord på det.
- ✓ Vi bruker ord, bilder og konkrete for å sette ord på handlinger og opplevelser sammen med barna.
- ✓ Bruker pekebøker sammen med barna.
- ✓ Vi synger mye.
- ✓ Fremme tillit og gode relasjoner mellom barna, og mellom barn og voksne, slik at barn føler gleden ved å kommunisere og trygghet til å bruke språket i hverdagen.
- ✓ Lar barna møte symboler og bokstaver.
- ✓ Voksne bruker litt tegn til tale med barna.
- ✓ Dagstavle.

2 – 3 ÅR

- ✓ Bruker pekebøker sammen med barna og bøker med lite tekst.
- ✓ Oppmuntrer barna til å bruke språket isteden for å gråte hvis det er noe det vil uttrykke.
- ✓ Når vi går på tur samtaler vi med barna det vi ser og opplever på tur.
- ✓ Dagstavle hvor vi går igjennom hva som vi skal gjøre i løpet av dagen.
- ✓ Samlingsstunder med sang, bevegelse, musikk, fortellinger og dramatiseringer, hvor vi ofte bruker visuelle hjelpemidler.
- ✓ Sangstunder og samlingsstunder med tema.

3 – 4 ÅR

- ✓ Barna oppmuntres til å bruke språket aktivt for å uttrykke ønsker, behov, følelser og til å dele erfaringer og opplevelser med hverandre
- ✓ Delta og samhandle i lek og for å vise omsorg for andre.
- ✓ Bøker tilgjengelig for barna, høytlesning i små grupper og under måltider.
- ✓ På avdelingen henger det bilder, bokstaver, tall og små tekster synlig på veggen som inspirerer til samtale.
- ✓ Barna oppmuntres til å gjenfortelle opplevelser og erfaringer i små og store grupper.
- ✓ Lek med språket.
- ✓ Øve på å kjenne igjen skriftnavnet sitt.
- ✓ Lytte ut første lyd i navnet sitt.
- ✓ Lytte til andre og vente på tur i dialogen.
- ✓ Synge sanger med flere vers.
- ✓ Lage tullesanger.

4 – 5 ÅR

- ✓ Lære seg å lytte til hverandre og øve på å holde en dialog. Snakke med hverandre.
- ✓ Oppfordres til å sette ord på sine egne følelser og opplevelser.
- ✓ ”Språksprell” en gang i uka.
- ✓ Enkel tekstskaping til tegninger og bilder.
- ✓ Dikte og lage sine egne tullesanger og rim.

5 – 6 ÅR

- ✓ Barna øver på å samarbeide, lytte til hverandre og respektere hverandre ved å motta beskjeder og følge dem opp.
- ✓ Øver på å skrive navnet sitt, utforske skriftspråket.
- ✓ Tekstskaping hvor barna lager små eventyr/ historier, med eller uten bilder og til sine egne tegninger.
- ✓ Førskoleklubben har språksprell, lek med rim og regler, kunne lage egne tulle rim.
- ✓ Vite om at de finnes flere språk i verden
- ✓ Temaarbeid.
- ✓ Få kjennskap til at det finnes flere språk.
- ✓ Øve på noen få ord og telle til ti på engelsk.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi er beviste på at gode vaner tar form allerede fra tidlig alder og kan vare livet ut. Vi legger til rette for at alle barn skal oppleve bevegelsesglede og matglede i barnehagen.

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barnet verden og seg selv å kjenne. Ved sanseinntrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder.

Vi har fokus på å at barna skal få oppleve glede ved å bevege seg inne og ute både til og uten musikk. Gi de ulike aktivitetsmuligheter på ulike arenaer som for eksempel i skogen, i fjæra, innendørs i barnehagen på stadion og lignende. Vi ønsker at barna skal få utfolde seg og teste ut sine egne grenser i forhold til risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer.

Kosthold

Mat og måltidsvaner dannes tidlig i livet og har en tendens til å vedvare.

Gode vaner kan derfor vare livet ut. Barna i barnehagen inntar 40 – 60% av det daglige energiinntaket sitt i barnehagen.

Gode rammer for mat og måltidene legger grunnlaget for trivsel, læring, mestring, et sunt og variert kosthold. Måltidene hos oss handler om mer enn bare å spise. Måltidene skal være en arena der barna gjør seg erfaringer med samspill, mestringsfølelse, gode samtaler samt det å være en del av et større felleskap. Dette er en del av hvert enkelt barns dannelsesprosess og bidrar til utvikling av

Årsplan Malmklumpen Barnehage

barns sosiale kompetanse. Måltidene er en fast rutine som finner sted hver dag hele året, men vi er opptatt av å gi barna ulike erfaringer med at måltidene kan spises inne rundt bordet, i grillhytta, gapahuken, i uterommet eller i skogen rundt et bål. Skaper man en god atmosfære og ei god stemning med fersk matlukt fra primusen eller bålet, dempet belysning og stemningsfull musikk så trigger det andre sanser enn bare smakssansen. Dette gir rom og muligheter for verdifulle og minnerike øyeblikk. Det å ha god tid til samtaler rundt måltidet uavhengig av hvor vi spiser er med på å legge grunnlaget for god språkstimulering

Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise. Måltidet er en arena for felleskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av hvert enkelt barns dannelsesprosess og bidrar til utvikling av barnas sosiale kompetanse. Måltidene er en fast rutine som finner sted hver dag gjennom alle årene i barnehagen. Dette gir muligheter for verdifulle og minnerike øyeblikk. Gode samtaler rundt bordet er god språkstimulering, og flere av fagområdene er representert i forbindelse med alt som foregår rundt måltidet.

Kropp og helse

Tema som følelser, kroppen min, grenser for egen kropp og vennskap jobber begge avdelingene med gjennom hele barnehageåret. Det er viktig for oss at barna blir trygg med seg selv og kan uttrykke sine egne følelser og sette ord på dem etter hvert som de blir eldre. Det er fokus på at barna skal bli tryggere på å sette grenser for sin egen kropp, men også bli bevisst andres grenser.

Fra de begynner i barnehagen har vi fokus på å lære barna å ha en god personlig hygiene både for å unngå å spre smitte, bli syke men også for å ta vare på sin egen kropp og helse. Barn og voksne vasker seg blant annet på hendene før matlaging, måltider, når de kommer i barnehagen, etter do besøk og etter utetiden.

Personalet arbeider aktivt for et godt psykososialt miljø, hvor vi samtidig arbeider forebyggende mot krenkelser, diskriminering og mobbing. De ansatte ivareta barna, skaper et inkluderende miljø og arbeide for et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser. Dette handler om et god psykososialt miljø og et inkluderende fellesskap.

Vi jobber for at barna skal ha verktøy for å kunne si i fra hvis de opplever vold eller seksuelle overgrep. Dette gjør vi gjennom å gjøre barna kjent med kroppen sin. Hva de ulike

Årsplan Malmklumpen Barnehage

kroppsdelen heter, og at de får kjennskap til hva som ikke er lov til å gjøre med hverandres kropp. Gode og vonde hemmeligheter. Til dette bruker vi bøker og nettressurser. Nettressurser vi bruker er ”jeg vet” og ”æ e mæ”. Alle barn har rett til å bestemme over sin egen kropp, og det finnes ting som voksne aldri skal gjøre med kroppen til barna. Alle barna har rett til å være trygge, både hjemme og i barnehagen. Vi kommer til å lære om ulike former for fysisk og psykisk vold, og hvordan vi kan hjelpe hvis vi opplever noe vanskelig. Dette gjøres ut i fra alder og modningsnivå.

Vi kommer til å jobbe med dette i hverdagssituasjoner, temaarbeid og gjennom ulike aktiviteter. For å jobbe mot målene vil vennskap, livsmestring og helse være sentralt.

Målene er at barnehagen skal bidra til at:

- Barn blir glad i egen kropp og ha respekt for andres kropp.
- Barn blir kjent med følelser.
- Barn blir kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne.
- Barn lærer seg å si i fra og sette grenser.
- Barn får kjennskap til gode og vonde hemmeligheter.
- Barn blir kompetente til å snakke med noen og fortelle om vanskelige ting.
- Barn får kunnskap om hvordan vi blir til.
- Personalet blir kompetente til å snakke med barn om vanskelige ting.
- Personal kompetente til å se endringer i barns adferd.

Disse målene er ut i fra alder hos barna. Alle barna skal ikke være gjennom alle målene, men det er progresjon i fra 1 år til 6 år.

PROGRESJONSPLAN:

1 – 2 År

- ✓ Personalet har en raus holdning til ettåringens naturlige kroppslige uttrykk.
- ✓ Vi lar for eksempel barna klatre inne og ute, samt ser viktigheten av at barna utforsker sin egen kropps motoriske egenskaper.
- ✓ Bevegelse til musikk.
- ✓ Fokus på kroppslig mestring, med utfordringer.
- ✓ Barna blir kjent med ulike kroppsdeler ved at personalet benevner det for eksempel ved bleieskift, i lek og sang.

2 – 3 ÅR

- ✓ Går på turer i nærmiljøet. Turen som mål. Vi varierer turene i både lengde terreng og mål.
- ✓ Vi snakker om hvor maten kommer i fra.
- ✓ Øve på å kle på og av seg.
- ✓ Fokus på de ulike kroppsdelene.
- ✓ Fokus på kroppslig mestring samtidig som de får utfordringer.
- ✓ Lære barna å vaske hendene når de kommer i barnehagen, før og etter mat og etter dobesøk.

3 – 4 ÅR

- ✓ Legger til rette for at barna får brukt kroppen sin aktivt både ute og inne.
- ✓ Skape positiv selvoppfatning og kroppslig mestring i et inspirerende fysisk miljø.
- ✓ Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og naturopplevelser gjennom hele året.
- ✓ Oppleve og erfare 4 ulike årstider med hele kroppen.
- ✓ Selvstendighet i påkledning, og lære seg å kle seg etter vær og årstider.
- ✓ Fremme et variert og inspirerende kosthold med fokus på mye frukt og grønnsaker ved å samtale om maten.
- ✓ Selvstendighets trening ved måltider.
- ✓ God hygiene.
- ✓ Jobber med kroppen som tema, der vi bidrar til å utvikle respekt for egen og andres kropp og at vi er alle forskjellige.
- ✓ Vi sår og høster.

4 – 5 ÅR

- ✓ Lære seg enkel førstehjelp. Hva kan førstehjelp være?
- ✓ Lære seg å ta vare på sine egne klær, og holde orden på garderobe-plassen.

5 – 6 ÅR

- ✓ Øve seg på å ferdes i trafikken, lære seg enkle trafikkregler.
- ✓ Lære seg førstehjelp og nød nummer 112, 110, 113
- ✓ Trene selvstendighet og hygiene ved måltider og ved toalettbesøk.
- ✓ Beherske av og påkledning, og lære seg å holde orden i egne klær, og ta ansvar for egen tur sekk.
- ✓ Delta og lære seg regel-leker.
- ✓ Hjelp de barna som er yngre, for eksempel i garderoben.

Kunst, kultur og kreativitet

Dette fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Malmklumpen legger opp til at barna får mulighet til å oppleve kunst og kultur, og at barna selv får uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barna skaper sin egen kunst ut i fra egne opplevelser. Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelser, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.

Vi i Malmklumpen barnehage har innredet de ulike rommene slik at barna har rom for skapende lek og aktivitet. Leker og endel materiell er i barnas høyde og lett tilgjengelig.

Begge avdelingene bruker veggene aktivt – vi henger opp sangkort, dagstavle og bilder som knyttes opp til temaarbeid. Barnas kreative produkter stilles ut i tillegg til at vi synliggjør skriftspråket ved å ha store bokstaver henges på veggen som danner overskrift for de ulike temaene. Vi har et godt utvalg med bøker tilpasset alle alderstrinnene. Utkledningstøy og rekvisitter er fremme og tilgjengelig i perioder – gjerne tilknyttet et rom og de temaene vi jobber med.

Barna lager ulike produkter av forskjellige materiell og lærer seg å benytte ulike teknikker. For eksempel maler vi med svamp, tannbørster, trepinner, benytter salt eller såpeskum får å lage effekter. Barna klipper, lime, perler, tegner, former med plastelina og lignende.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Kreative aktiviteter foregår ikke bare inne hos oss med også i barnehagens uterom og ute i nærmiljøet. Førskolebarna utfolder seg en del kreativt med landart. Og de yngre barna benytter mye naturmateriell i leken som for eksempel butikk, familie og andre kreative rolleleker. De eldste barna sanker ofte med seg diverse naturmateriale som vi tar med oss og tørker i barnehagen. Barna og vi voksne har da diverse materiell som vi kan benytte gjennom hele barnehageåret.

Vi gir barna ulike opplevelser tilknyttet nærmiljøet – turer for å se på ulike skulpturer, bygninger, bibliotek tur, markerer vinterfestuka, og snakke om og se på jernbanen og malmtogene.

Vi benytter en del musikk og det er for å skape ulike stemninger det kan for eksempel være for å fremme bevegelses glede og dans, rolig og stemningsfull musikk for å roe ned kroppen og slappe av.

For oss er det ikke det ferdige produktet som er det viktigste, men de erfaringene og opplevelsene barna tilegner seg i den kreative og kunstneriske prosessen enten alene eller i samspill med andre. Det skal vises på produktene at barna selv har laget de, at det ikke er vi voksne som har laget det. Vi skal være der å støtte og veilede barna slik at barna tilegner seg kunnskap, erfaring og redskaper som de kan bruke for å videreutvikle seg selv.

PROGRESJONSPLAN

1 – 2 ÅR

- ✓ Bruk av musikk, rytme og dans.
- ✓ Formidle eventyr med konkrete.
- ✓ Barna får male.
- ✓ Barnas kunst stilles ut.
- ✓ Lek i sandkasse hvor barna får erfaringer med sand og vann.
- ✓ Barna blir kjent med ulike materialer gjennom sansene sine; smake, lukte og føle.

2 – 3 ÅR

- ✓ Barna får være med på planlagte og spontane skuespill og fortellinger.
- ✓ Barna får bruke ulike typer formings- materiale, og vi er ikke opptatt av det ferdige produktet. Barna lager selv.
- ✓ Tur i nærmiljøet rundt barnehagen.

3 – 4 ÅR

- ✓ Barna skal ha mulighet til å benytte sin egen kreativitet og fantasi gjennom skapende aktiviteter som rollelek, dramatisering, sanger, div formings-aktiviteter, konstruksjons bygging med ulike materialer.
- ✓ Begynnende blyantgrep.
- ✓ Klipp med saks.
- ✓ Utklednings-klær er tilgjengelig for barna.
- ✓ Bli kjent med og delta på ulike kulturtilbud som VU og bibliotek.

4 – 5 ÅR

- ✓ Tegne selv og klippe ut.
- ✓ Gå Lucia sammen med 5 åringene.
- ✓ Delta på underholdning under sommerfesten.
- ✓ Under VU - delta på snømann konkurransen.

5 – 6 ÅR

- ✓ Øve på blyantgrep.
- ✓ Klippe figurer langs en strek.
- ✓ Planlegge, forberede og delta på tilstelninger som for eksempel sommerfest.
- ✓ Delta aktivt i prosessen med å lage ulike tema rom og skapende miljø.
- ✓ Styrke sin kulturelle identitet og personlige uttrykk.

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær.

Vi ser på naturen som den beste arenaen hvor et barn kan få allsidig utfordringer som setter krav til fysiske og motoriske ferdigheter, risikostyring og spenningsregulering. Samtidig kan naturen gi dem sterke spenningsopplevelser. Naturen gir med sitt innhold av bakker i ulike helninger, ulike typer underlag å gå og springe på, skrenter, trær, insekter med mer. Uante muligheter for smårollingene til å utforske og oppleve.

Vi har alle erfart at barn alltid er på jakt etter liv. I det ene øyeblikket kan fokuset være på mauren som kryper på bakken til at det plutselig skifter til det blafrende bladet som henger i et spindelnett til kråka som sitter i tretoppen og jakter på barnas matpakker. Opplevelser med dyr og fugler vekker oppmerksomhet og følelser hos barn.

Barna er kroppslige aktive og de finner fort egnede områder i naturen hvor de kan utfordre seg og tester sine egne grenser. Naturen stimulerer på mange måter barnas *sansetrang*, *bevegelsestrang*, *skapertrang* og *spenningstrang*. Barnas opplevelser kan beskrives som hele kroppen opplevelser.

Naturen byr på utfordringer for alle og serverer et mangfold av muligheter! Hos oss i Malmklumpen barnehage er vi ute hver dag så fremst ikke været (ekstremvær) og føret setter en stopper for oss. Hvis været ikke viser seg fra den beste siden så kler vi på oss likevel men kanskje vi ikke er så lenge ute som ellers. Vi synes det er viktig at barna skal få muligheten til å tilegne seg ulike opplevelser og erfaringer. De skal få sanse med hele kroppen sin året rundt på den måten blir de kjent med de fire årtidene og de endringene som skjer med naturen. Barna skal blant annet få kjenne at vinden skyver deg litt bortover, at vinden lager lyd i trærne, at bålet også har sin egen lyd, det er ikke like lett å gå på veien som på sommeren når isen legger seg på veien osv.

Begge avdelingene går på spontane turer. Turens innhold, turmål osv. planlegges ut i fra barnegruppens forutsetninger. De eldre barna tar også i større grad del i planleggingen og

Årsplan Malmklumpen Barnehage

forberedelsene til turene. Personalet i barnehagen er også bevisste på å knytte læring og kunnskap til de praktiske aktivitetene både utendørs og inne.

PROGRESJONSPLAN

1 – 2 ÅR

- ✓ Vi utforsker de ulike elementene som vann, is, snø, jord, sand, vind, samt andre naturfenomener som planter, insekter og trær.

2 – 3 ÅR

- ✓ Vi sår og høster med barna, sår karse og planter om sommeren.
- ✓ Enkel konstruksjonslek som duplo, magneter og kitt.
- ✓ Går på tur og undrer oss sammen med barna.
- ✓ Lære barna å ta vare på og bli glad i naturen.

3 – 4 ÅR

- ✓ Erfare og undre seg over naturens årstider, mangfold, planter og dyr, ved å bringe mye tid ute i barnehagens uteområde og på tur. Vi benytter også bilder, bøker, nett og sanger for å gi barna kjennskap til de ulike årstidene og naturen.
- ✓ Observere og studere naturen gjennom lupe og forstørrelses glass
- ✓ Lek ute med lommelykt - mørketiden
- ✓ Innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.
- ✓ Observere været og kunne sette ord på det.
- ✓ Plukke bær.
- ✓ Kreative og estetiske aktiviteter hvor vi benytter naturmateriell.
- ✓ Lager mat ute på bål.

4 – 5 ÅR

- ✓ Erfare og lære seg å kle seg etter været

5 – 6 ÅR

- ✓ Samspill i naturen - Næringskjede og næringsnett.
- ✓ Se på sykluser for eksempel årstider, vannets kretsløp og naturfenomen- som nordlys og mørketid.
- ✓ Overnattingstur.

Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger.

Matte i barnehagen handler om at barna skal få leke med, erfare og utforske matten, ikke at de skal undervises til å kunne matte. Gjennom at barna gjør egne erfaringer og blir stimulert til å tenke og resonnerer, lærer de begreper og ser sammenhenger. Vi skal stimulere og utfordre barna, men ikke presse dem. Vi skal hjelpe og støtte barna, men ikke ta fra dem deres egne løsninger. Vi løfter matematikken frem for barna, men ikke forklare dem hvordan de skal tenke.

Matematikk handler om å;

- ✓ oppdage mønster, system og sammenhenger
- ✓ organisere og strukturere verden
- ✓ utvikle evne til logisk tenkning
- ✓ utvikle forståelse og se anvendelser
- ✓ utvikle et repertoar av strategier knyttet til matematiske tema og begreper

Årsplan Malmklumpen Barnehage

Vi møter og omgir oss med matematikk mange ganger for dag i ulike situasjoner både inne og ute. Gjennom hele førskolealderen vil barna få erfaringer som er med på å danne grunnlaget for forståelsen av matematiske begreper. Nyfødte barn ser for eksempel på mors ansiktsform for å skille henne fra ukjente. Senere får barna utfordringer og lærer begreper om antall (mengder), rom og form i lek og aktivitet.

Å jobbe med matematikk i hverdagen krever at personalet er bevisste og at vi alle tar på oss matematikkbrillene når vi observerer og er i samspill med barna uansett alder. Mye handler om å sette ord på handlinger, hverdagsaktiviteter og leken som barn og voksne er i. For eksempel ”Nå har vi tatt på en vott og nå tar vi på vott nr. 2” eller for eksempel ”Kan du gi meg den minste stein som ligger i midten?” ” Kom vi skal alle samles i en stor appelsin på gulvet (ring/sirkel) Matematikk henger derfor mye sammen med språk og språkstimulering.

Vi i Malmklumpen barnehage jobber med matematikk hele dagen i barnehagen. Men det varierer hva vi har fokuset på og hvor mye vi vektlegger det ut i fra menneskelige forutsetninger og ulike rammefaktorer.

Begge avdelingene bruker mye sang og regler i samlingsstund, i leken og i uterommet. Vi har ulike konstruksjons leker tilpasset barnas alder, vi bygger små hytter og lekerom som er med på å utvikle barnas romforståelse. Det telles i lag med barna i dagligdagse rutinesituasjoner, man teller div naturmateriell, leker, bilder i bøker og barn/voksne osv. Det fortelles og dramatiseres eventyr der tallrekken, og preposisjoner blir mye brukt. Det spilles spill med barna der barna tilegner seg spilleregler ut ifra deres forutsetninger.

PROGRESJONSPLAN

1 – 2 ÅR

- ✓ Barna får en romfølelse gjennom aktiv bruk av egen kropp. Barna klatrer over, under, oppå, inni og erfarer kroppens muligheter og begrensninger.
- ✓ Lek med putte boks, personalet benevner geometriske former.
- ✓ Vi teller med barna.

2 – 3 ÅR

- ✓ Erfarer ulike former gjennom lek med plastelina.
- ✓ Pusler med puslespill.
- ✓ Lek med numicon.
- ✓ Perle med ”stor perler”
- ✓ Telling.
- ✓ Lek med pinner og stener.
- ✓ Ser på ulike symboler og mønster.

3 – 4 ÅR

- ✓ Daglig gjennomgang av hvilken dag det er, måned og kalenderår.
- ✓ Ukashjelper
- ✓ Spilling av brettspill.
- ✓ Barna skal få mulighet til å utforske, leke og bli kjent med tallsymboler, ulike former, farger og mengder.
- ✓ Mulighet til klassifisering og sortering i hverdagsaktiviteter spill inne og ute.
- ✓ Kjenne til tallrekka opp til ti.
- ✓ Flyte og synke aktiviteter inne og ute.
- ✓ Konstruksjonslek inne; magneter, duplo, lego, jovo, knex, plastelina, puter.
- ✓ Konstruksjons- lek ute; sand, vann, pinner, kongler, gress, og snø.
- ✓ Rom orientering inne og ute og på tur.
- ✓ Leke med og bli kjent med ulike mønster.
- ✓ Lek og læring med Numicon

4 – 5 ÅR

- ✓ Telleregler, kunne telle fra 10 og litt oppover
- ✓ Kjenne igjen tallsymbol opp til 5 og plassere rett mengde til.
- ✓ Lage egne mønstrer for eksempel gjennom perling.
- ✓ Lek og læring med Numicon.
- ✓ Sortering - størrelser, tyngde, fasong, lengde og lignende.
- ✓ Landart - konstruksjon

5 – 6 ÅR

- ✓ Lære å bruke matematiske begreper.
- ✓ Barna stimuleres til å fundere rundt ulike mål, avstander og vekt.
- ✓ Lek og læring med preposisjoner.
- ✓ Kjennskap til motsatte begreper som størst, minst, ny og gammel.

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Vi følger kristen og humanetiske verdier. Vi er beviste på barnehagens mandat til å markere fremfor å feire ulike høytider. Opplæring i ulike religioner er hjemmets oppgave. Barna får litt kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn som er representert i barnehagen, og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.

Personalet skal være gode rollemodeller og være bevisst vår oppførsel og profesjon. Vi har fokus på hvordan vi som kollegaer er mot hverandre og hvordan vi som voksne er mot barn og hvordan barn er mot hverandre. Det sosiale samspillet legger grunnlaget for hvordan det enkelte barnet opplever barnehagehverdagen.

Vi voksne skal være bevisst vårt barnesyn. Med barnesyn menes hvordan de voksne oppfatter, behandler og forholder seg til barn som personer og medmennesker. I alt vi gjør viser vi barna respekt som likeverdige mennesker.

Hos oss er det tid til undring over store og små ting i hverdagen, der undringen er et mål i seg selv. Og undring kan foregå hvor som helst og når som helst for eksempel rundt maurtua i skogen, eller på stellebordet eller når vi lager en snømann ute.

Tilstede værende voksne skal veilede barna på konfliktløsning, positiv tenkning og lære de til å se muligheter og ikke begrensninger.

Vi markerer kristne høytider og tradisjoner som jul og påske. I adventstiden besøker 4 og 5 åringene Narvik kirke og får delta på deres adventsamling for barn. Før påske får vi besøk fra Narvik menighet der de formidler påskebudskapet for barna. Ønsker ikke foresatte at barnet deres skal delta så må de i forkant gi beskjed.

PROGRESJONSPLAN

1 – 2 ÅR

- ✓ Vi markerer de kristne høytidene , tradisjonelt og kulturelt gjennom sang, eventyr og formings-aktiviteter.
- ✓ Markere og være tilstede på Luciadagen.

2 – 3 ÅR

- ✓ Lære barna forskjell på rett og galt.
- ✓ Lære barna å være høflig som å takke for maten, hilse på hverandre og hjelpe hverandre.
- ✓ Jobber daglig med konflikt-håndtering med barna – viktig å finne løsninger.
- ✓ Veileder i ”her og nå” situasjoner hvordan vi skal være mot hverandre.
- ✓ Rom for hverandre (toleranse og tilgivelse).

3 – 4 ÅR

- ✓ Barna får kjennskap og deltar i kristne høytider og tradisjonene som jul, advent og påske.
- ✓ Deltar aktivt i temaarbeid som FORUT barneaksjon.
- ✓ Ved å være tilstedeværende voksne som ser og snakker med barna, hjelper vi de til å identifisere egne og andre sine følelser, samt prøve å handle etter det.
- ✓ Lære seg å hevde seg selv og sine egne ønsker og behov.
- ✓ Samarbeid og empati –venneloven.

Årsplan Malmklumpen Barnehage

4 – 5 ÅR

- ✓ Øve seg på å sette ord på egne følelser og ønsker i leken.
- ✓ Barna er med på å lage venneloven.
- ✓ Undre seg og stille spørsmål om ulike problemstillinger.
- ✓ Til jul går barna i kirken
- ✓ Går Lucia sammen med førskolebarna.
- ✓ Besøk fra Narvik Menighet i forkant av Påske – formidling av påskebudskapet der barna deltar i et enkelt rollespill

5 – 6 ÅR

- ✓ Barna blir presentert og får kjennskap til rettigheter og barne-konvensjonen.
- ✓ Undre seg og stille spørsmål om ulike problemstillinger, se og lære seg at en sak kan ha flere løsninger.
- ✓ Vise interesse og respekt for andre sine synspunkter.
- ✓ Delta i prosessen med å lage venneloven samt å jobbe med den hele barnehageåret.
- ✓ Personalet veileder i her og nå situasjoner - barna gjør seg erfaringer med å håndtere ulike konflikt situasjoner i hverdagen.
- ✓ Går Lucia i barnehagen og på LKAB.

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen bidrar til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet.

Barna skal medvirke i å utforske og oppdage nærmiljøet sitt. Barnehagen er en forlengelse av hjemmet, og dermed en utvidelse av deres nærmiljø.

Barn opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, og de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Barna har rett på en trygg og god oppvekst, der trafiksikkerhet inngår. Trafiksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafiksikkerhet videre i livet. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hver syklist.

Når barna er sammen med barnehagen ute i trafikken snakker vi med dem om det som vi ser, og inne knytter vi kommunikasjon til barnas opplevelser, bilder, musikk, fortellinger og digitale hjelpemidler. Gjentakelser er viktig. Bruk av sansene er viktig i trafikken. Vi bruker syn og hørsel for å orientere oss. Barna lærer av det vi gjør, og derfor er det viktig at vi er konsekvente og oppmerksomme på hva vi gjør i praksis. Vi snakker med barna om regler, hvorfor vi har regler, hva som skjer hvis vi bryter reglene og hva vi kan gjøre hvis vi ser noen andre bryter regler. Barna trener på å lære å stoppe, gå sakte, se seg for til alle kanter, vente på tur, og ta hensyn til hverandre, hvis de skal bli trygge trafikanter. Trafikk kommer naturlig inn når barnehagen er på tur. Personal og foresatte må være gode rollemodeller for barna når de ferdes i trafikken.

PROGRESJONSPLAN

1 – 2 ÅR

- ✓ Barna blir godt kjent i barnehagen både inne og ute.
- ✓ Barna har hvert sitt "familiehus" med bilder av seg selv og sin familie. Disse henger på veggen på avdelingen.

2 – 3 ÅR

- ✓ Lærer seg navn på barn og personal.
- ✓ Personalet formidler litt om Narviks historie (VU).
- ✓ Markerer samefolkets dag, og fokus på samisk kulturformidling.
- ✓ 17. mai markering.
- ✓ Går på tur i barnehagens nærmiljø

3 – 4 ÅR

- ✓ Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø og barna kommer selv med forslag til turer.
- ✓ Vi er ute i lag og undrer oss sammen, samtaler rundt det vi ser, hører, lukter og stiller spørsmål til hverandre.
- ✓ Bli kjent med byen vår; kjenne igjen offentlige bygninger og deres funksjon.
- ✓ Delta i brannvernuka.
- ✓ Temaarbeid rundt 17. Mai.

4 – 5 ÅR

- ✓ Delta på avslutningstur med overnatting for førskolegruppa.
- ✓ Hvem er jeg? Hvor bor jeg? Lære at jeg er en del av fellesskapet.
- ✓ Lære seg å ferdes i trafikken gjennom praktisk tilnærming på turer.

5 – 6 ÅR

- ✓ Avslutningstur med overnatting.
- ✓ Bli kjent med byen og besøke offentlige bygg.
- ✓ Besøk til skolegården og evt. Skolebesøk.
- ✓ Kjennskap til byen i et historisk perspektiv – vinterfestuka.
- ✓ Deltar aktivt i brannvernuka.

10. KOMPETANSEUTVIKLING

Vi ønsker å sikre en gjennomgående god kvalitet i det pedagogiske tilbudet, og hensikten med kompetanseutvikling er å utvikle kvaliteten i alle ledd i barnehagen. Barnehagens fremste mål *er at barna skal bli den beste utgaven av seg selv, ved at de får tatt i bruk de ressursene de har*. Dette krever en barnehage som er i utvikling for å kunne tilpasse seg de ulike barnas behov. For at dette skal kunne skje, må de som arbeider i Malmklumpen ha et faglig høyt nivå, både når det gjelder kunnskap om barns utvikling og ferdigheter i hvordan en kan legge til rette for de ulike barna.

Vi bruker noen av planleggingsdagene til felles kursing og personalmøter bruker vi også en del til faglig kompetanseheving og refleksjoner over egen adferd og praksis.

Vi har i år vært så heldige å fått **Universitetet Nord** inn for å veilede personalet på **tilbakemeldingskultur** hvor vi bruker video som metode. Dette er noe som vi kommer til å bruke en god del av personalmøtene til. Her får personalet direkte veiledning på egen praksis.

Hva er tilbakemeldingskultur?

En kultur der det er positivt og trykt å utveksle tilbakemeldinger, og det er alles ansvar å bidra. Det skal være konstruktive tilbakemeldinger hvor tilbakemeldingen bærer preg av å være støttende, instruerende og veiledende. Alle kan bli bedre, og tilbakemeldinger gir mulighet for læring og utvikling.

Vi er mange nye personal dette barnehageåret, så vektlegging av opplæring av nytt personell.

Vi jobber også med hva er et trygt og godt barnehagemiljø for barna. Her bruker vi ulike materiell og foredrag som er utviklet for barnehage.

HMS følger oss i alt vi gjør så det er noe vi jobber jevnt og trutt med gjennom hele året.